

przedsiębiorca rolny

wcześniej **ROLNIK**
DZIERŻAWCA

cena 13 zł/egz. (w tym 8% VAT) MIESIĘCZNIK NR 2 (64) luty 2020

**Zboże
to za mało!
A może
warzywa?**

**Nasze drogie
tuczniki**

**Śmieci
w rejestrze**

ISSN 2391-8098 INDEKS 403776

9 772391 809821 02

Nieustające zagrożenie

Omacnica prosowianka

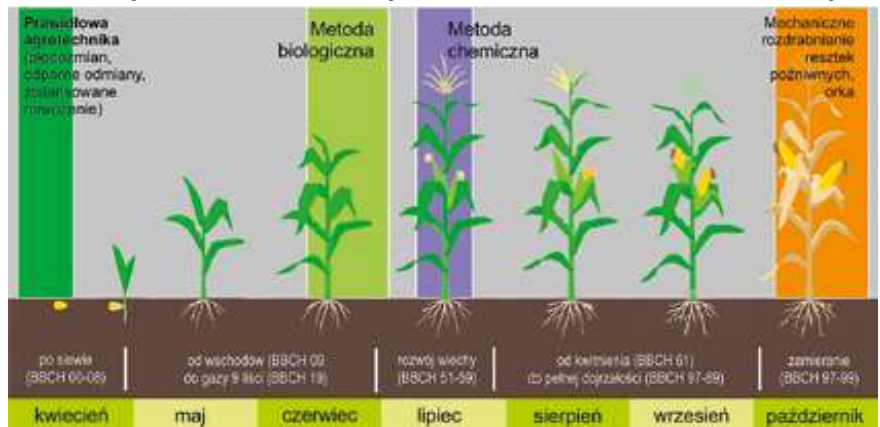
Omacnica prosowianka jest agresywnym szkodnikiem kukurydzy nie tylko w Polsce, ale w całej Europie. W Hiszpanii uszkadza średnio 60 proc. plantacji, w Niemczech 70-100 proc., w Czechach 80 proc. Ponieważ potrafi wyrządzić znaczące szkody na plantacjach kukurydzy, konieczne jest ograniczanie jej występowania. Jedną z możliwości jest metoda biologiczna.

W minionym roku wczesny nalot tego owada obserwowano już na początku czerwca, a obecność motyli na kukurydzy notowano nawet do końca sierpnia. Susza, wysokie temperatury i lipcowe burze spowodowały zmniejszenie liczebności motyli omacnicy prosowianki. Można by sądzić, że w nadchodzącym sezonie wegetacyjnym nie będzie więc większych problemów ze skutkami żerowania larw tego szkodnika. Nie jest to jednak takie pewne. Biorąc pod uwagę wysoką płodność tego gatunku (jedna samica składa średnio 400-600 jaj) niewielka liczba samic bardzo szybko może odbudować populację. Poza tym ekspansji omacnicy sprzyja: ocieplenie klimatu, wzrost arealu kukurydzy oraz coraz więcej upraw w monokulturze. Dodatkowo, plantacje, na których nie zniszczono resztek poźniowych kukurydzy dają gwarancję na przezimowanie szkodnika.

Profilaktyka

Omacnica uszkadza prawie wszystkie części naziemne, a nawet szyjkę korzeniową kukurydzy, co jest przyczyną zmniejszenia plonu kiszonki i ziarna oraz zwiększenia ryzyka chorób fuzaryjnych i pojawienia się mykotoksyn. Wszystko to wpływa negatywnie na ilość i jakość plonu, jest więc wystarczającym

Terminy stosowania różnych metod zwalczania omacnicy

powodem do przygotowania się do intensywnego zwalczania szkodnika. Oprócz działań profilaktycznych, jak np. dobór odmian mniej podatnych, rozdrabnianie resztek poźniowych, unikanie tych uproszczeń agrotechnicznych, które sprzyjają rozwojowi gatunku, zwalczanie chwastów grubołydgowych czy stosowanie izolacji przestrzennej, na coraz większą skalę wykorzystuje się także działania interwencyjne z użyciem metody biologicznej lub chemicznej.

Monitoring

Żeby skutecznie chronić kukurydzę niezależnie od stosowanej metody ochrony, należy brać pod uwagę wyniki

monitoringu nalotu motyli, najlepiej z wykorzystaniem pułapek świetlnych, ale uwzględniając fazę rozwojową roślin i warunki meteorologiczne. Główny inspektor ochrony roślin i nasiennictwa poinformował, że w tym roku za sygnalizację pojawu agrofagów nie odpowiada już Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa lecz Instytut Ochrony Roślin – PIB i ośrodki doradztwa rolniczego. Należy więc śledzić informacje na stronach internetowych tych instytucji.

Najczęstszym błędem popełnianym nawet przez doświadczonych przedsiębiorców rolnych jest stosowanie metody biologicznej i chemicznej w tym samym terminie, bez uwzględniania faktu,

REKLAMA

SKUTECZNIE ZWALCZAMY OMACNICĘ PROSOWIANKĘ OD 2006 ROKU

ZABIEG AGROLOTNICZY TRICHOLET®

Aplikacja kruszynka przy wykorzystaniu wiatrakowca lub samolotu.

Kompleksowa obsługa: **monitoring, indywidualnie dobrany termin zabiegu, dwukrotna aplikacja, ocena skuteczności.**

BIOCONT

dianem®

Ochrona kukurydzy przed **zachodnią stonką kukurydzianą** przy użyciu nicieni *Heterorhabditis bacteriophora*

WWW.BIOCONT.PL

Biopreparaty do zwalczania jaj omacnicy prosowianki dostępne w Polsce w 2019 r.

Biopreparat/ producent/lub dystrybutor	Forma biopreparatu	Metoda aplikacji, firma	Dawka i koszt/ha
TrichoLet/Biocont	Sypka	Z wykorzystaniem wiatrakowca (duże plantacje) i dronów (mniejsze plantacje) Firma Air Agro i Aviation Artur Trendak	180 zł/ha netto. W cenie zawarto: koszt preparatu, dwukrotną aplikację wiatrakowcem, serwis biologiczny; wybór momentu aplikacji i ocenę skuteczności w stosunku do plantacji kontrolnych, raporty elektroniczne z wykonanych zabiegów i oceny skuteczności
TrichoCap/Biocont	Zawieszki	Ręczne rozwieszanie, produkt do natychmiastowego rozwieszenia na plantacji	25 szt./ha. Cena preparatu wynosi 190 zł/ha netto (205,20 zł brutto), jednorazowa aplikacja
Trichosafe/ Biocaredystrybutorzy: AgroDona, Agrocom	Kulki, zawieszki	Z wykorzystaniem bezzałogowych statków powietrznych (Agrocom) lub ręcznego umieszczania kulek lub zawieszek	148 zł/ha netto. W cenie zawarto koszt preparatu na jednokrotną aplikację (100 kulek/ha lub 30 zawieszek/ha) lub 231 zł/ha za dwukrotną aplikację (2x50 zawieszek/ha lub 2x100 kulek/ha) + koszt usługi dronem 40-50 zł/ha

Wiatrakowiec z aparaturą do aplikacji preparatu TrichoLet

Agrodron do aplikacji preparatu TrichoLet

że czas walki z omacnicą prosowianką w metodzie biologicznej przypada wcześniej (okres składania jaj) niż w przypadku metody chemicznej (okres wylęgu larw).

Biopreparaty

Introdukcję preparatów biologicznych rozpoczyna się w okresie nalotu samic omacnicy prosowianki, które składają jaja (ok. II lub III dekada czerwca). Drugi termin aplikacji biopreparatu (tam gdzie nasilenie występowania omacnicy jest wysokie) powinien przypadać 7-10 dni później. W biopreparatach kruszynek występuje w postaci larw i poczwerek na różnym etapie rozwoju, co pozwala na stopniowy wylot błonkówek, składanie jaj w jaja omacnicy i późniejsze samonamnażanie się błonkówek, które pozwala zagaścić ich populację w łanie.

Za zastosowaniem kruszynek przemawiają następujące argumenty:

- ochrona biologiczna wpisuje się w obowiązującą od 2014 r. integrowaną ochronę roślin, czyli zredukowanie liczebności szkodnika do poziomu niezagrażającego istotnie plonom;
- zwiększa się areał kukurydzy chronionej biologicznie, który jest przyjazny dla środowiska. W kilku europejskich krajach, np. w Niemczech i w Czechach metoda biologiczna jest dotowana przez tamtejsze ministerstwa rolnictwa.

Istnieje ponadto możliwość 50-procentowej refundacji ze środków UE. W 2017 r. w Czechach chroniono w ten sposób ok. 18 tys. ha (większość w zabiegach agrolotniczych), w Niemczech w 2019 r. ok. 45 tys. ha (w tym 20 tys. ha za pomocą dronów), a we Francji ok. 120 tys. ha. W Polsce areał kukurydzy chroniony biologicznie jest niewielki, wynosi ok. 5 tys. ha;

- wyniki badań prowadzonych przez europejskie ośrodki naukowe wykazują, że średnia skuteczność preparatów z kruszynek (*Trichogramma sp.*) w zwalczaniu omacnicy prosowianki wynosi 65-96 proc. W Polsce, w sześcioletnich badaniach skuteczności aplikacji z pokładu wiatrakowca uzyskano skuteczność 60-96 proc.;
 - zagrożenie pojawienia się rasy dwupokoleniowej omacnicy prosowianki;
 - cena za wykonanie zabiegu oraz ceny preparatów biologicznych są porównywalne z cenami środków chemicznych.
- Warto zwrócić uwagę na usługi kompleksowe. Przykładem są firmy Biocont i Air Agro, które wspólnie oferują profesjonalną usługę obejmującą aplikację lotniczą (wiatrakowcem) oraz serwis biologiczny. Taki zabieg daje gwarancję wyższej skuteczności. ■

Tekst i fot. prof. dr hab. Małgorzata Bzowska-Bakalarz
Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie